

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

מבחן לסיום אולפן ראשוני רמה ד'

(מהדורת ניסוי 2016)

חלק 1 - הבנת הנקרא
חלק 2 - לשון
חלק 3 - כתיבה

משך המבחן: שעתיים

אין להשתמש בחומרי עזר

פרטים אישיים:

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____

מספר זהות: _____

שם האולפן: _____ שם המורה: _____

מקום האולפן: _____

בהצלחה!

הציון: _____

כל הזכויות שמורות

ירושלים – תשע"ו

חלק 1: הבנת הנקרא (35 נקודות בסה"כ)

א. לפניכם קטע קריאה, קראו אותו וענו על השאלות שאחריו:

(25 נק')

ג'יני

- 1 מאז המצאת הטלפון החכם והבית החכם הטכנולוגיה ממשיכה להפתיע אותנו והיא פורצת לתחום חדש – המזון. בתעשיית המזון מבינים כי על מנת לספק את הצרכן המודרני יש לייצר מזון בטכנולוגיות מתקדמות. תעשיית המזון מבינים כי הצרכן המודרני לא יהיה מרוצה, אלא אם כן יוגש לו מזון בריא, טעים ומהיר הכנה.
- 5 כמו תמיד, גם הפעם, להיי-טק (high-tech) המקומי הישראלי יש תשובה לדרישה המאתגרת הזו. ובכן, הכירו את ג'יני. ג'יני היא מכונה הדומה למכונת אספרסו ביתית שמכינה ארוחה שלמה מתוך קפסולה קטנה.
- יזמי הפרויקט הם דורון מרקו, איילת קרסו, ופרופ' דן אריאלי. מספרת איילת: "ישבנו במשרד עד שעה מאוחרת והיינו רעבים מאוד. נזכרתי בסרט מדע בדיוני, שבו השחקנית מכניסה נזל לתוך מכונה, ואחרי מספר דקות מוציאה עוף ריחני וטעים". איילת פנתה לחבריה ואמרה: "תארו לעצמכם שהייתה לנו פה מכונה, שמכניסים לתוכה קפסולה ואחרי 2 דקות יוצא אוכל". צחקנו על הרעיון ותוך כדי דיבור אמרנו: "רגע, אנחנו חברה העוסקת בפיתוח ובמחקר הטוענת כי היא יכולה לעשות את הבלתי אפשרי, אז למה לא, בעצם?!" החלטנו כי שווה לנסות, וכך נולדה ג'יני. היום היא בת שנתיים ויודעת כבר להכין מאכלים שונים כגון: סופלה שוקולד, ביצה מקושקשת עם גבינה וירקות, ועוד.
- 15 הטכנולוגיה הזאת נקראת ייבוש בהקפאה. המרכיבים הטבעיים מיובשים בהקפאה ומוכנסים לקפסולות. הוצאת הנוזלים מהמרכיבים הטבעיים שומרת על הערכים התזונתיים של המזון ומעניקה לקפסולה חיים ארוכים של עד שנתיים. הצרכן נדרש רק להניח אותה במכונה וזו מוסיפה מים, מחממת, אופה, ובתוך דקות יוצאת מנה טעימה, טרייה, ללא חומרים משמרים.
- 20 בעלי החברה קיבלו הצעה להעביר את המפעל לחו"ל, אולם בשל דאגתם לשוק העבודה בארץ, הם סירבו להעבירו, ללא שום התלבטות. החברה הינה חברה פרטית בלי משקיעים חיצוניים, שיעדיה הם להפיץ את המכונה בעולם ולשווק אותה לרשתות מזון, למשרדים, למגזר הפרטי ולציבורי. המכונה נמכרת במאות דולרים. המחיר מאפשר לרבים לרכוש את ג'יני וליהנות מיתרונותיה.
- 25 אם ג'יני תצליח ותזכה לייצור המוני, נראה כי בעתיד הלא רחוק – לא רק על הלחם לבדו יחיה האדם, אלא גם על קפסולות.

ענו על השאלות לפי הקטע:

(8 נק')

1. השלימו את המידע בטבלה

_____	(2 נק') מטרת הפרוייקט
_____	(2 נק') יוזמי הפרוייקט
_____	(2 נק') שם הטכנולוגיה
_____	(2 נק') מקום הייצור

(4 נק')

2. ענו על השאלות:

א. בשורה 4 כתוב: "יוגש לך"

למי ?

ב. בשורה 21 כתוב: "להניח אותה"

את מה ?

ג. בשורה 23 כתוב: "אולם הם סירבו להעבירו"

את מה ?

ד. בשורה 24 כתוב: "שיעדיה הם להפיץ"

של מי ?

(4 נק')

3. מהם יתרונותיה של הטכנולוגיה הזו לייצור הקפסולות ?

א.

ב.

(4 נק')

4. איך עלה הרעיון לייצר את "ג'ני" ?

5. כתבו: נכון או לא נכון במקום המתאים : (5 נק')

- א. החברה מעוניינת לשווק רק בארץ _____
- ב. החברה מעוניינת לייצר רק בארץ _____
- ג. החברה מעוניינת לייצר מוצר לעשירים בלבד _____
- ד. החברה הינה חברה ממשלתית _____
- ה. הקפסולה נשארת טובה עד שנתיים _____

ב. לפניכם **ידיעה חדשותית**, קראו אותה ובצעו את המשימה שלאחריה:

חוק העמותות (10 נק')

אחרי דיון שארך יותר משש שעות שבמהלכו הגישה האופוזיציה יותר מאלף התנגדויות, אישרה הכנסת את חוק העמותות הידוע גם כחוק השקיפות, ברוב של 57 תומכים ו-48 מתנגדים. החוק מחייב עמותות (ארגונים) שרוב התקציב שלהן ממדינות זרות ולא מתרומות פרטיות, לדווח על כך ולציין זאת בכל פרסום או פנייה לנציג ציבור.

לא ייתכן, אומרת השרה שקד מהקואליציה, מצב שבו מדינות זרות מתערבות בענייניה הפנימיים של ישראל באמצעות מימון עמותות פוליטיות. החוק נועד למנוע התערבות זו. לטענתה, אישור החוק יביא להגברת השקיפות ולחיזוק הדמוקרטיה. ח"כ לבני מהאופוזיציה טוענת כי החוק יהרוס אותנו מבפנים ויגרום לנו נזק פוליטי בעולם. החוק אכן עורר מחאה בעולם. בארה"ב, בגרמניה ובאיחוד האירופי טענו שהחוק יפגע בעיקר בעמותות השמאל, הקשורות לסכסוך הישראלי פלסטיני, וכי החוק הוא חוק פוליטי בעיקרו.

השלימו בטבלה את המידע הכתוב בידיעה:

_____ : הצעת החוק:

_____ : מטרת החוק:

(2 נק')

(2 נק')

_____ 48

_____ 57

(2 נק')

הנימוקים שלהם:

הנימוקים שלהם:

(4 נק')

חלק 2: לשון (35 נק' סה"כ)

1. **בחרו את הצורה הנכונה** (6 נק')
1. הגבינה _____ (ייקרה, התייקרה, התייקרות) והדבר עורר מחאה שבסופה _____ (החרימו, הוחרמה, חרם) הצרכנים את הגבינה.
2. על מנת שזכויות הילד לא _____ (מופרות, יופרו, הפרה) בעתיד, _____ (החליטה, הוחלטה, החלטה) השופטת לקנוס את האשמים.
3. הטכניקה החדשה _____ (נועדים, נועד, נועדה) לזהות חתימה _____ (לזייף, מזויפת, זייפתי).

2. **כתבו את צורת הפועל המתאימה** (8 נק')
א. בטעות _____ את האוטו במקום אסור ונקנסתי. (להחנות)
ב. הנאשם מקווה שהשופט לא _____ אותו למאסר. (לדון)
ג. _____ ממוות בטוח ואחר כך המשכנו להילחם. (להינצל)
ד. אני _____ אותך אם ייגרם לך נזק. (לפצות)

3. **חברו את שני המשפטים למשפט אחד. השתמשו בתבנית המתאימה: (4 נק')**

- החלטנו בישיבה לפתוח בשביתת רעב
 - להפגין ולמחות ליד משרד ראש הממשלה
- (א. כל עוד ב. בנוסף לכך)

-
- מעתה יהיו יותר ניידות משטרה בכבישים
 - יותר נהגים ייקנסו על עבירות תנועה
- (א. בדומה לכך ב. כלומר)
-

4. בחרו את ההמשך הנכון של המשפט והקיפו אותו בעיגול: (6 נק')

(1) הדיאטן: "עליך להמשיך בדיאטה, ולא, תזדקק לטיפול תרופתי / תשתחרר מבית החולים."

(2) השחקנית הזאת ממושמעת. בשונה ממנה / בדומה אליה חברתה אינה כזאת.

(3) נתיב התנועה היה עמוס מדיי, על כן נאלצנו לבחור נתיב אחר / הגענו ליעדנו בזמן.

5. קראו את הקטע והשלימו בו מילים חסרות המתאימות לדעתכם:

(11 נק')

הכול על הזהב

גוש הזהב הגדול _____ בעולם התגלה באוסטרליה. _____ 72 ק"ג.

היצרניות הגדולות של זהב בעולם _____ סין, ארה"ב ואוסטרליה.

_____ מפתיע, צרכנית הזהב הגדולה היא דווקא הודו. וזאת בעיקר _____

לייצר תכשיטים לנשים ההודיות שמחזיקות, נכון להיום, 18,000 טון של

_____ זהב. הזהב משמש לא רק לייצור תכשיטים וחפצי נוי _____

גם לקישוט מאכלים. במאכלי גורמה _____ בזהב כדי לתת מראה יוקרתי

למנת האוכל.

ויש עוד שימוש לזהב _____ על שימושים אלה.

ברפואה אוהבים את הזהב משום שהוא מונע זיהום ועל כן משתמשים בו כשיש

_____ גבוה לזיהום.

ספר הקוראן העתיק בעולם שכתבתו בזהב, הושלם בשנת 1203 ו _____

במכירה פומבית בלונדון במחיר שיא.

חלק 3: כתיבה (30 נק' סה"כ)

כתבו על אחד מהנושאים הבאים (12-15 שורות):

- אתם מנסים לשכנע חברת היי-טק גדולה לרכוש את "ג'יני", שכבר יודעת להכין הכול, לשימוש העובדים במשרד. הדגישו את יתרונותיה: חיסכון בזמן, בריאות, מחיר, מוצר ישראלי, טעם ועוד.
- לאחרונה עולה השאלה האם להקים בישראל צבא מקצועי במקום שירות החובה הקיים היום. כתבו את דעתכם על כך והתייחסו ליתרונות ולחסרונות של כל צבא מבחינת המוטיבציה של החיילים, המקצועיות שלהם, התקציב הנדרש, אופי החיילים שיתגייסו ועוד.
